

[Finansministeren.]

mål, som kan tages op til nærmere drøftelse under udvalgsbehandlingen — er der i lovforslaget hjemmel til at yde godtgørelse for afgiften med et fast beløb pr. m², og her må godtgørelsen efter regeringens opfattelse fastsættes under hensyntagen til den forøgelse af afgiften, som lovforslaget indebærer.

Den anden forudsætning for merværdiafgiftens neutralitet, som jeg har nævnt indledningsvis, er, at alle omsætningsled omfattes af afgiftssystemet. Hvis merværdiafgiften alene omfattede produktions- og engrosled, ville en sådan afgift medføre ganske de samme vanskeligheder som den nuværende engrosledsavgift. De vanskeligheder, der knytter sig til den bestående engrosoms, vedrører især spørgsmålet om, hvilken virksomhed der i det konkrete tilfælde skal betale afgiften, og spørgsmålet om, efter hvilken værdi afgiften skal beregnes. Engrosledsavgiften forudsætter i realiteten, at der er en klar opdeling mellem engrosled og detailed. En sådan opdeling eksisterer rent faktisk ikke i en række tilfælde.

Lad mig hertil føje, at afgift af tjenesteydelser, der i hvert fald i et vist omfang er en forudsætning for, at en merværdiafgift skal kunne virke på en rimelig måde, kun meget vanskeligt vil kunne indpasses i en afgift, der slutter i engrosledet. Mange af de tjenesteydelser, der nødvendigvis må falde ind under afgiftspligten, udføres jo netop af virksomheder, der slet ikke er registreret under en engrosledsavgift.

Jeg vil gerne understrege, at udtrykket produktionsled ikke blot omfatter industrielle og håndværksmæssige produktionsvirksomheder. Også landbrug, gartneri, skovbrug og fiskeri må ind under merværdiafgiftssystemet. I modsat fald ville disse erhverv — når alle varer og en lang række tjenesteydelser bliver omfattet af afgiftspligten — gennem deres indkøb blive belastet med afgift på en meget væsentlig del af deres anlægs- og driftsomkostninger uden at have nogen mulighed for at opnå fradrag herfor i en udgående afgift.

Vi har fra regeringens side fundet, at den mest hensigtsmæssige og for disse erhverv mest fordelagtige løsning på dette forhold er at indplacere dem i afgiftssystemet ganske

på linje med alle øvrige erhverv. De enkelte bedrifter inden for disse erhverv skal derfor efter forslaget registreres hos toldvæsenet på samme måde som alle andre produktionsvirksomheder. Den enkelte landbruger skal beregne afgift af hele sit salg og får så til gengæld ved afregningen af afgift med toldvæsenet fradrag for den betalte afgift på råvarer, maskiner og andre driftsmidler, herunder afgift på opførelse, ombygning, reparation og vedligeholdelse af driftsbygninger.

En sådan ordning vil naturligvis forudsætte, at der føres et vist regnskab i landbruget og de øvrige her omtalte erhverv. Jeg vil imidlertid gerne understrege, at det, der herved bliver tale om, ikke er et egentligt driftsregnskab, men blot et regnskab over køb og salg, som vil kunne udformes efter ganske enkle retningslinjer efter nærmere aftale mellem de interesserede erhvervsorganisationer og administrationen.

Jeg gør opmærksom på, at de angivelses- og indbetalingsregler, der efter forslaget gælder for landbrugets virksomheder, er ganske de samme som for alle andre virksomheder, således at afgiften skal angives og indbetales én gang hvert kvartal. For landbrugets eksportvirksomheder er der ligesom for andre eksportvirksomheder åbnet mulighed for at anvende månedsperioder, således at de derved undgår at stå i forskud med afgift af indkøb gennem længere tid.

Lad mig, medens jeg særlig beskæftiger mig med landbrugets stilling under en merværdiafgift, henlede opmærksomheden på lovforslagets § 8, stk. 2. Efter lovforslagets almindelige regler skal varer, der udtages til brug af en virksomheds indehaver eller til ikke fradragsberettiget formål, afgiftsberigtiges på grundlag af varens indkøbspris eller fremstillingspris. Denne regel indebærer i øvrigt en lempelse i forhold til den grønne redegørelses lovskitse. Jeg skal herom nærmere henvide til lovforslagets bemærkninger. Ikke mindst med henblik på afgiftsberigtigelsen af landbrugets forbrug af egne produkter er den nævnte regel imidlertid suppleret med en bemyndigelse for finansministeren til for grupper af virksomheder at fastsætte standardbeløb, hvorefter afgiftsberigtigelsen af sådant forbrug kan finde sted.